

บทความวิจัย

เรื่องปาฏิหาริย์ร้านชำของคุณามิยะ : เรื่องเล่ากับการตอบปัญหาชีวิต

โดย

นางสาวโสภภาพรรณ ผิวเหลือง

รหัสนักศึกษา05590770

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อบทความวิจัย	ปาฏิหาริย์ร้านชำของคุณามิยะ : เรื่องเล่ากับการตอบปัญหาชีวิต
ผู้เขียน	นางสาวโสภภาพรรณ ผิวเหลือง
อาจารย์ที่ปรึกษาบทความวิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปัทมา ทิมประเสริฐกุล
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง “ปาฏิหาริย์ร้านชำของคุณามิยะ : เรื่องเล่ากับการตอบปัญหาชีวิต” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการเล่าเรื่องของนวนิยายเรื่องปาฏิหาริย์ร้านชำของคุณามิยะ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องเล่ารูปแบบนวนิยายและเรื่องเล่ารูปแบบจดหมายตอบปัญหาชีวิตที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องปาฏิหาริย์ร้านชำของคุณามิยะ ผลการศึกษาพบว่าปาฏิหาริย์ร้านชำของคุณามิยะ เป็นนวนิยายที่มีกลวิธีการเล่าเรื่องที่หลากหลายและซับซ้อน โดยผู้เขียนจะใช้เรื่องเล่าเชิงซ้อน คือ ใช้เรื่องเล่ารูปแบบนวนิยายเป็นโครงเรื่องหลัก โครงเรื่องรอง และโครงเรื่องย่อย โดยโครงเรื่องทั้ง 3 ลักษณะมีจุดเชื่อมโยงกันด้วยจดหมาย กล่าวคือ โครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรองต่างก็เป็นโครงเรื่องที่เล่าชีวิตของตัวละคร 2 ชุด คือ โครงเรื่องหลักเป็นเรื่องราวของโจร 3 คน และโครงเรื่องรองเป็นเรื่องราวชีวิตของคุณามิยะ ส่วนโครงเรื่องย่อยเป็นเรื่องราวของจดหมายตอบปัญหาชีวิตของผู้คนที่เข้ามามีส่วนสัมพันธ์กับทั้งโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรอง ส่งผลให้เหตุการณ์และลักษณะนิสัยตัวละครของโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรองชัดเจนมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยเรื่อง ปาฏิหาริย์ร้านชาของคุณนามิยะ : เรื่องเล่ากับการตอบปัญหาชีวิต เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 450112 การศึกษาเอกเทศ (INDEPENDENT STUDY)

บทความวิจัยชิ้นนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการกรุณาอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปัทมา ฑีฆประเสริฐกุล อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง จนทำให้งานวิจัยในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณปาร์คจินยอง ศิลปินวง GOT7 ที่เป็นต้นแบบและแรงบันดาลใจในการอ่านวรรณกรรมและนวนิยายต่าง ๆ

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณครอบครัว ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนภาษาเวียดนามทุกคน รวมทั้งชุนินันท์ สุดใจ, จันทร์สุรินทร์ วนาวีระกร, และสิทธิกร ภมรพล ที่คอยให้คำแนะนำและให้กำลังใจ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

โสภภาพรรณ ผิวเหลือง

บทนำ

กระแสความนิยมการแปลและการบริโภควรรณกรรมญี่ปุ่นในประเทศไทยเริ่มจากความสำเร็จของวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง “โตะโตะจังเด็กหญิงข้างหน้าต่าง” แปลโดยมุสตี นาวาวิจิต ซึ่งเป็นวรรณกรรมแปลญี่ปุ่นเรื่องแรกที่มียอดขายดีติดอันดับ และได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายเป็นเวลานาน นอกจากนี้ “โตะโตะจังเด็กหญิงข้างหน้าต่าง” ยังแปลอย่างมีลิขสิทธิ์ถูกต้อง โดยผู้เชี่ยวชาญภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นอีกด้วย

นวนิยายเรื่อง “ปาฏิหาริย์ร้านชำของคุณามิยะ” เป็นวรรณกรรมแปลญี่ปุ่นอีกเรื่องหนึ่งที่ได้รับค่านิยมในประเทศไทย เป็นผลงานของฮิงาชิโนะ เคโงะ แปลโดยกนกวรรณ เกตุชัยมาศ ผู้อ่านส่วนมากกล่าวว่า เป็นนวนิยายเรื่องหนึ่งที่สนุกและให้ข้อคิดต่าง ๆ มากมายในการใช้ชีวิต ลักษณะที่น่าสนใจของนวนิยายเรื่องปาฏิหาริย์ร้านชำของคุณามิยะ คือ การเล่าเรื่องในกรอบของสถานที่และมิติเวลาที่เชื่อมโยงกับตัวละครและเนื้อหาในนวนิยาย โดยเล่าเรื่องผ่านจดหมายเป็นหลัก และตัดฉากสลับไปมาระหว่างอดีตและปัจจุบันได้อย่างน่าสนใจ

นอกจากนี้สิ่งที่โดดเด่นจากนวนิยายเรื่องนี้คือ การสร้างโครงเรื่อง โครงเรื่องของนวนิยายเรื่องนี้ เป็นโครงเรื่องที่ซับซ้อน คือ มีโครงเรื่องที่ซ้อนกันระหว่างโครงเรื่องหลัก โครงเรื่องรองและโครงเรื่องย่อยด้วย นอกจากนี้ยังเล่าเรื่องที่ผสมผสานเรื่องเล่ารูปแบบนวนิยายและรูปแบบจดหมายตอบปัญหาชีวิตที่เชื่อมโยงกับตัวละครและเนื้อหาในนวนิยาย เห็นได้จากเนื้อหาแต่ละบทในนวนิยายที่เป็นเรื่องราวของแต่ละคนที่เขียนจดหมายมาขอคำปรึกษาปัญหาชีวิตในเรื่องต่าง ๆ การโต้ตอบจดหมายกันในแต่ละครั้งก็จะสอดแทรกแง่คิดในการใช้ชีวิตไว้ด้วย ฮันฉวานา ทังซังประดิษฐ์ (2542: 7) ได้กล่าวไว้ว่า การตอบปัญหาชีวิตคือการให้คำปรึกษาปัญหาหลากหลายที่บุคคลในสังคมได้ประสบและแนะแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข ดังตัวอย่างเนื้อเรื่องด้านล่าง

การที่คุณส่งกระดาษเปล่ามาก็เพราะคุณยังไม่มีแผนที่ชีวิตนั่นเอง แต่เมื่อคุณมีกระดาษเปล่าในมือ คุณจะวาดแผนที่อย่างไรก็ได้ มีอิสระเต็มที่และมีความเป็นไปได้อย่างไร้ขีดจำกัดรออยู่ ซึ่งมันยอดเยี่ยมมาก ผมหวังว่าคุณจะเชื่อมั่นในตัวเองและใช้ชีวิตอย่างเต็มที่เพื่อจะได้ไม่ต้องนึกเสียใจภายหลัง

(ฮิงาชิโนะ เคโงะ 2557: 506)

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น ผู้วิจัยพบว่า มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีการเล่าเรื่องและการตอบปัญหาชีวิตที่หลากหลาย เช่น ครองธรรม นีละไพจิตร วิเคราะห์เกี่ยวกับ “กลวิธีการเล่าเรื่องแบบนวนิยายแนวใหม่ในนวนิยาย ของปอล กิมาร์” ทำให้เห็นกลวิธีการเล่าเรื่องแบบเล่าหลายเรื่องที่ยาวนานกันในนวนิยายเล่มเดียว ธเนศ เวศร์ภักดา พรธาดา สุวัจนวนิช และสันติภาพ ชารัมย์ ศึกษาเกี่ยวกับ “กลวิธีการเล่าเรื่องแบบแปลกใหม่จากเรื่องสั้นในนิตยสารช่อการะเกด พ.ศ. 2550-2553” ซึ่งพบว่า การเล่าเรื่องที่สร้างความแปลกใหม่ คือ การดำเนินเรื่องที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น เป็นกลวิธีการเล่าเรื่องแบบเรื่องเล่าซ้อนเรื่องเล่า รวมทั้งฉันทภูวนาท สังขประดิษฐ์ ที่ศึกษา “คอลัมน์ตอบปัญหาชีวิต : การศึกษาในฐานะวรรณกรรมคำสอนร่วมสมัย” แสดงให้เห็นว่าการตอบปัญหาชีวิต คือ การให้คำปรึกษาปัญหาอันหลากหลายที่บุคคลในสังคมได้ประสบและแนะแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข และรูปแบบการตอบปัญหาชีวิตที่พบมากที่สุด คือ แบบถามมาตอบไป

ทั้งนี้ยังไม่มีผู้ศึกษานวนิยายเรื่อง “ปาฏิหาริย์ร้านชำของคุณามิยะ” ในประเด็นเรื่องเล่ากับการตอบปัญหาชีวิต ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาในประเด็นดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษากลวิธีการเล่าเรื่องของนวนิยายเรื่องปาฏิหาริย์ร้านชำของคุณามิยะ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องเล่ารูปแบบนวนิยายและเรื่องเล่ารูปแบบจดหมายตอบปัญหาชีวิตที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องปาฏิหาริย์ร้านชำของคุณามิยะ

สมมติฐานการวิจัย

นวนิยายเรื่องปาฏิหาริย์ร้านชำของคุณามิยะใช้กลวิธีการเล่าเรื่องแบบผู้เล่าเป็นผู้รู้ โดยเล่าเรื่องแบบสลับไปมาระหว่างอดีตและปัจจุบัน ผู้เขียนใช้เรื่องเล่าเชิงซ้อน คือ ใช้เรื่องเล่ารูปแบบนวนิยายเป็นโครงเรื่องหลักกับโครงเรื่องรอง และใช้เรื่องเล่ารูปแบบจดหมายตอบปัญหาชีวิตมาเป็นโครงเรื่องย่อยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์อยู่กับกับโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรองที่เป็นเรื่องราวชีวิตของตัวละครหลักและตัวละครรองของเรื่อง นอกจากนี้ การตอบปัญหาชีวิตผ่านจดหมายยังมีส่วนสำคัญในการปรับทัศนคติและพฤติกรรมของตัวละครในเรื่องเล่า

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. กำหนดที่มาและความสำคัญ วัตถุประสงค์ ขอบเขตการศึกษา และวิธีการศึกษา

2. ศึกษานวนิยายแปลญี่ปุ่นเรื่อง ปาฏิหาริย์ร้านชำของคุณนามิยะ แปลโดย กนกวรรณ เกตุชัย มาศ ตีพิมพ์กับน้ำพุสำนักพิมพ์ พ.ศ.2561
3. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเล่า การเล่าเรื่องและการตอบปัญหาชีวิต
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเรื่องเล่าและการตอบปัญหาชีวิตที่ปรากฏในกลวิธีการเล่าเรื่องของนวนิยายแปลญี่ปุ่นเรื่อง ปาฏิหาริย์ร้านชำของคุณนามิยะ
5. สรุปผลการค้นคว้าและวิเคราะห์วรรณกรรมแปลญี่ปุ่นเรื่อง ปาฏิหาริย์ร้านชำของคุณนามิยะ และนำเสนอในรูปแบบของบทความวิจัย

ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาจากนวนิยายแปลญี่ปุ่นเรื่อง ปาฏิหาริย์ร้านชำของคุณนามิยะ ของฮิงาชิโนะ เคโงะ แปลไทยโดย กนกวรรณ เกตุชัยมาศ จัดพิมพ์โดยน้ำพุสำนักพิมพ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เข้าใจถึงกลวิธีการเล่าเรื่องของนวนิยายเรื่องปาฏิหาริย์ร้านชำของคุณนามิยะ
2. เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องเล่ารูปแบบนวนิยายและเรื่องเล่ารูปแบบจดหมายตอบปัญหาชีวิตที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องปาฏิหาริย์ร้านชำของคุณนามิยะ

ผลการศึกษา

ปาฏิหาริย์ร้านชำของคุณนามิยะ : ปาฏิหาริย์แห่งสายสัมพันธ์

นวนิยายเรื่อง “ปาฏิหาริย์ร้านชำของคุณนามิยะ” เป็นนวนิยายที่มีกลวิธีการเล่าเรื่องที่หลากหลาย และมีโครงเรื่องซับซ้อน โดยผู้เขียนจะใช้เรื่องเล่าเชิงซ้อน คือ ใช้เรื่องเล่ารูปแบบนวนิยายเป็นคือโครงเรื่องหลัก โครงเรื่องรอง และโครงเรื่องย่อย โดยโครงเรื่องทั้ง 3 ลักษณะมีจุดเชื่อมโยงกันด้วยจดหมาย กล่าวคือ โครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรองต่างก็เป็นโครงเรื่องที่เล่าชีวิตของตัวละคร 2 ชุด คือ โครงเรื่องหลักเป็นเรื่องราวของโจร 3 คน และโครงเรื่องรองเป็นเรื่องราวชีวิตของคุณนามิยะ โครงเรื่องทั้งสองนี้มีจุดเชื่อมสัมพันธ์กันด้วยจดหมายที่คุณนามิยะเขียนตอบกลับมาให้แก่โจร 3 คน

ส่วนโครงเรื่องย่อยเป็นเรื่องราวของจดหมายตอบปัญหาชีวิตฉบับต่าง ๆ ที่เข้ามามีส่วนสัมพันธ์กับทั้งโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรอง ในลักษณะทำให้เหตุการณ์ของโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรองมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

1. โครงเรื่องหลัก : ปาฏิหาริย์แห่งชีวิตโจร

โครงเรื่องหลักของนวนิยายเรื่องนี้เป็นเรื่องราวของโจรสามคนที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์แปลก ๆ ในระหว่างที่ซ่อนตัวอยู่ในร้านชานามิยะ การนำเสนอโครงเรื่องหลักใช้วิธีเปิดเรื่องด้วยบทสนทนาของตัวละครที่นำเสนอฉากที่สำคัญของเรื่อง คือ ร้านชานามิยะ

โชตะเป็นคนเสนอให้ที่บ้านร้าง โดยบอกว่ามีที่เหมาะสม ๆ อยู่หลังหนึ่ง “บ้านร้างที่ว้าวนั้นเป็นยังไง”

(อิงาชิโนะ เคโงะ 2557: 8)

เหตุผลที่โจรทั้งสามต้องหลบหนีเข้ามาในร้านชานามิยะเกิดจากรถยนต์ที่ขโมยมาเสียและใช้หลบหนีต่อไม่ได้ ระหว่างที่ซ่อนตัวอยู่ก็มีจดหมายฉบับหนึ่งถูกหย่อนผ่านช่องรับจดหมายที่ประตูม้วนของร้าน เมื่อทั้งสามสวมรอยเขียนจดหมายตอบกลับไป จึงรู้ว่าเป็นจดหมายที่ถูกส่งมาจากอดีต โจรชื่ออัสึยะจึงเสนอว่าไม่ควรเข้าไปยุ่งกับเรื่องพวกนี้ แต่โชตะอยากลองตอบจดหมาย เนื่องจากตนไม่เคยลองให้คำปรึกษากับผู้อื่นเลยสักครั้ง ปมปัญหาของตัวละครคือ คิดว่าตัวเองเป็นโจรระจอก เป็นคนไร้ค่าที่ไม่มีใครคิดจะมาขอคำปรึกษา และไม่ควรให้คำปรึกษาใคร หลังจากทีโจรทั้งสามคนได้เขียนจดหมายโต้ตอบกับคนในอดีตไปสองคน อัสึยะจึงบอกให้เพื่อน ๆ เลิกตอบจดหมาย และตอนเช้าพวกเขาจะออกจากร้านช้า เพื่อปะปนไปกับผู้คนที่เดินทางไปทำงานตามปกติ จะได้ดูไม่น่าสงสัย ระหว่างที่กำลังนั่งรอเวลา ทั้งสามคนนั่งครุ่นคิดว่าเหตุใดถึงเข้ามาเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์แปลก ๆ เหล่านี้ได้ และการโต้เถียงกันระหว่างตัวละครทั้งสามจึงเป็นการพัฒนาปมปัญหาให้มากขึ้นไปอีก ดังตัวอย่างเนื้อเรื่องด้านล่าง

แล้วเป็นไงล่ะ คำตอบของพวกเราไม่ได้เป็นประโยชน์กับใครเลย แม่สาวโอลิมปิกก็แค่เอาคำตอบ

ของพวกเราไปตีความเข้าข้างตัวเอง ส่วนกรรมิคุมร้านขายปลาเราก็ช่วยอะไรเขาไม่ได้เลย ฉันทบอก

ตั้งแต่แรกแล้ว การที่คนไม่เอาไหนอย่างพวกเราริจะให้คำปรึกษาเป็นเรื่องที่ไม่เจียมตัว พวกเรา

ไม่ใช่คนที่จะมีสิทธิ์ออกความเห็นเรื่องคนอื่นได้ พวกเรานั้นก็แค่โจรระจอก ๆ เท่านั้น

(อิงาชิโนะ เคโงะ 2557: 370)

ระหว่างที่เถียงกันก็มีจดหมายอีกฉบับถูกหย่อนผ่านประตูม้วนหน้าร้านเข้ามา ทั้งสามจึงตกลงกันว่านี่จะเป็นครั้งสุดท้ายที่จะสวมรอยตอบจดหมาย ฉบับสุดท้ายเป็นของหญิงสาวที่เขียนมาขอคำปรึกษาว่าเธอควรจะทำออกจากงานประจำ แล้วมาทำงานเป็นผู้หญิงกลางคืนอย่างเต็มตัวดีไหม ทั้งสามคนเขียนจดหมายโน้มน้าวและให้คำแนะนำเพื่อที่เธอจะได้เลิกทำงานเป็นผู้หญิงกลางคืน ขณะที่รอจดหมายตอบกลับ โชตะจึงค้นกระเป๋าถือที่ขโมยมา และพบจดหมายฉบับหนึ่งที่อยู่ในกระเป๋าที่จำหน่ายของถึงร้านชานา

มียะ เนื้อเรื่องส่วนนี้ถือเป็นจุดสุดยอดของเรื่อง (climax) เนื่องจากตัวละครมีปมปัญหาในใจมาตลอดว่าตนเองเป็นแค่โจรกระจอก ๆ เป็นคนไร้ค่าที่ไม่มีสิทธิออกความคิดเห็นเรื่องของคนอื่นได้ แต่เนื้อความในจดหมายฉบับนี้ เธอเขียนมาขอบคุณคำแนะนำของพวกเขาทั้งสามคนจากใจจริง ดังตัวอย่างด้านล่าง

*ฉันขอขอบคุณจากก้นบึ้งของหัวใจ ถ้าไม่มีคำแนะนำของคุณในวันนั้นก็คงไม่มีฉันในวันนี้ หากพลาด
พลั้งไปฉันอาจจะต้องจมดิ่งลงไปอยู่จุดต่ำสุดของสังคมก็เป็นได้ คุณคือผู้มีพระคุณตลอดกาลของฉัน*

จาก ลูกสุนัขที่เคยหลงทาง

(ฮิงาชิโนะ เคโงะ 2557: 502)

ทั้งสามจึงรู้ความจริงว่าลูกสุนัขหลงทางคือคนเดียวกับที่พวกเขาเพิ่งจะไปขโมยของในบ้านเธอมา จึงตัดสินใจว่าจะกลับไปปล่อยตัวเธอ เอาของที่ขโมยมาไปคืนทั้งหมด และรอมอบตัวกับตำรวจ ระหว่างที่ทั้งสามคนเดินออกจากร้านซ่านามียะ อັตสึยะลองเปิดกล่องส่งนมและพบจดหมายฉบับหนึ่งอยู่ในนั้น เขาตกใจมาก เพราะตนเพิ่งลองหย่อนกระดาษเปล่าไปที่ช่องรับจดหมาย ดังนั้นจดหมายนี้คือคำตอบของกระดาษแผ่นนั้น คนที่เขียนตอบก็คือ คุณนามียะตัวจริง และจดหมายฉบับนี้ช่วยคลี่คลายปมในใจและให้กำลังใจตัวละครได้อย่างมาก ดังตัวอย่างด้านล่าง

*การที่คุณส่งกระดาษเปล่ามาเพราะคุณยังไม่มีแผนในชีวิตนั่นเอง ลองเปลี่ยนมุมมองสิครับ คุณมี
กระดาษเปล่าในมือก็แสดงว่าคุณจะวาดแผนทุกอย่างก็ได้ คุณมีอิสระเต็มที่และมีความเป็นไปได้
อย่างไร้ขีดจำกัดรอคุณอยู่ มันยอดเยี่ยมมาก ผมหวังว่าคุณจะเชื่อมั่นในตัวเองและใช้ชีวิตอย่าง
เต็มที่เพื่อจะได้ไม่ต้องนึกเสียดายภายหลัง*

(ฮิงาชิโนะ เคโงะ 2557: 506)

การปิดเรื่องจะใช้ประโยคในการเล่าแบบผู้รู้ที่บรรยายตอนที่โจรทั้งสามคนเก็บของทั้งหมดและเดินออกไปทางประตูหลังร้านซ่านามียะ หลังจากที่มีปมปัญหาในใจของตัวละครคลี่คลายทั้งหมดแล้ว การปิดเรื่องจะใช้ประโยคเล่าเรื่องที่ตรงข้ามกัน ตอนเปิดเรื่องจะบรรยายถึงช่วงเวลากลางคืนที่โจรทั้งสามคนขโมยของและหลบหนีมาอยู่ในร้านซ่านามียะ เป็นการเปรียบเทียบว่าปมปัญหาในใจของตัวละครที่ยังไม่สามารถคลี่คลายได้เปรียบเหมือนกลางคืนที่ฟ้ามืด เมื่อปมปัญหาของตัวละครถูกคลี่คลายแล้ว และเหตุการณ์ต่าง ๆ ผ่านไปโจรทั้งสามจึงออกจากร้านซ่านามียะในตอนเช้าเพื่อนำของที่ขโมยมาทั้งหมดกลับไปคืน เปรียบเหมือนปัญหาที่มีทั้งหมดได้ถูกคลี่คลายไปจนหมดสิ้น เหมือนฟ้าที่ค่อย ๆ สว่างขึ้น ดังตัวอย่าง

แสงอาทิตย์ยามเช้าสาดส่องผ่านประตูที่เปิดอยู่เข้ามา
ฟ้าสว่างแล้ว ทั้งสามคนรวบรวมสัมภาระแล้วเดินออกประตูหลังบ้านไปข้างนอก ได้ยินเสียง
นกกระจอกร้องจากที่ไหนสักแห่ง

(ฮิงาชิโนะ เคโงะ 2557: 503-504)

2. โครงเรื่องรอง : ต้นทางแห่งปาฏิหาริย์

นวนิยายเรื่องนี้มีโครงเรื่องรองเป็นเรื่องราวของเจ้าของร้านชานามิยะที่มีกิจการรับปรึกษาปัญหา
กลุ่มใจเป็นแรงบันดาลใจในการใช้ชีวิต การนำเสนอโครงเรื่องรองใช้วิธีเปิดเรื่องด้วยบทบรรยายสาเหตุของ
ความเศร้า และหมดกำลังใจในการใช้ชีวิตของคุณนามิยะ

เมื่อประมาณสิบปีก่อนตอนที่แม่ของทาคายุกิเสียชีวิตด้วยโรคหัวใจ ยูจิคุเคร้าซึมลงไปถนัดตา ตอน
นั้นลูก ๆ ย้ายออกจากบ้านกันไปหมดแล้ว เหตุการณ์น่าเศร้าทั้งหมดนี้ดูจะทำให้คนแก่วัยใกล้เจ็ด
สิบปีที่ต้องใช้ชีวิตตามลำพังสูญเสียกำลังใจที่จะใช้ชีวิตต่อไป

(ฮิงาชิโนะ เคโงะ 2557: 177)

ปมปัญหาของคุณนามิยะ คือ นอกจากกิจการรับให้คำปรึกษาปัญหากลุ่มใจจะเป็นแรงบันดาลใจ
ใหม่ในการใช้ชีวิตแล้ว ยังเป็นความภูมิใจของของคุณนามิยะอีกด้วย ดังตัวอย่างด้านล่าง

เพราะมันเป็นเรื่องโด่งดังถึงขนาดมีนิตยสารรายสัปดาห์เคยมาขอสัมภาษณ์พอ และหลังจากนั้นก็
คนเขียนจดหมายมาขอคำปรึกษาเพิ่มขึ้น

(ฮิงาชิโนะ เคโงะ 2557: 175)

เงื่อนไขของการเปิดกิจการรับให้คำปรึกษาปัญหากลุ่มใจคือต้องเปิดร้านห้าทุกวันเพื่อรับจดหมาย
ขอคำปรึกษา แต่ช่วงหลังคุณนามิยะเริ่มสุขภาพไม่ดี จึงต้องปิดกิจการร้านห้าชั่วคราว การปิดร้านชานามิ
ยะเป็นส่วนที่พัฒนาปมปัญหาของตัวเอง เพราะกิจการรับให้คำปรึกษาปัญหากลุ่มใจเป็นความ
ภาคภูมิใจและแรงบันดาลใจในการใช้ชีวิตของคุณนามิยะ และเหตุการณ์ที่เป็นจุดสุดยอดของเรื่อง
(climax) ที่เป็นเหตุให้คุณนามิยะปิดร้านห้า และเลิกกิจการรับให้คำปรึกษาปัญหากลุ่มใจ คือ เจอข่าว
อุบัติเหตุผู้หญิงคนหนึ่งขับรถตกทะเล และเธอคล้ายกับคนที่เคยมาขอคำปรึกษาว่าตนเองท้องกับผู้ชายที่มี
ครอบครัวแล้ว คุณนามิยะเลยกังวลว่าคำตอบที่เคยให้คนอื่นไปจะส่งผลอย่างไรบ้าง จึงตัดสินใจปิดร้านห้า
ดังตัวอย่างด้านล่าง

คำตอบนับไม่ถ้วนที่ฉันเคยเขียนตอบทุกคนมันส่งผลยังไงกับชีวิตของพวกเขา ฉันใคร่ครวญอย่างดี ก่อนเขียนตอบทุกครั้ง ไม่มีครั้งไหนที่เขียนตอบแบบส่งเดช แต่ก็ไม่รู้ว่าคำตอบของฉันมีประโยชน์จริงหรือเปล่า บางทีอาจจะมีคนทำตามคำตอบของฉันแล้วต้องพบกับความทุกข์แสนสาหัสก็ได้ พอตระหนักถึงเรื่องนี้แล้วฉันก็รู้สึกร้อนรนและไม่กล้ารับปรึกษาปัญหาหกลุ่มใจของใครอีก ฉันเลยตัดสินใจปิดร้านไปเลย

(ฮิงาชิโนะ เคโกะ 2557: 212)

แม้ว่าคุณนามิยะจะปิดร้านชำไปแล้วแต่ก็ยังเลิกครุ่นคิดเรื่องนี้ไม่ได้ จนคืนหนึ่งเขาเริ่มฝันถึงเหตุการณ์พิศวงเกี่ยวกับร้านชำนามิยะ เป็นเหตุการณ์ในอนาคตที่ผู้คนที่เคยส่งจดหมายมาขอคำปรึกษาส่งจดหมายมาเล่าว่าชีวิตตัวเองเปลี่ยนไปยังไงบ้าง และคุณนามิยะก็ยืนดูเหตุการณ์นั้นอยู่จากที่หนึ่ง และฝันแบบนี้ซ้ำ ๆ จึงคิดว่าตนเองจะสามารถปรับจดหมายเหล่านั้นได้ โดยต้องกลับไปอยู่ในร้านชำนามิยะ จึงขอร้องให้ลูกชายพากลับไปที่ร้านชำนามิยะในคืนหนึ่ง ระหว่างทางไปร้านชำ คุณนามิยะจึงมอบพินัยกรรมให้กับลูกชาย เป็นข้อความที่ฝากให้ประกาศในอินเทอร์เน็ตว่าร้านชำนามิยะจะกลับมาเปิดให้บริการในคืนเดียว เพื่อให้ทุกคนเขียนจดหมายมาเล่าว่าคำตอบที่ได้รับส่งผลอย่างไรกับชีวิต

แต่หลังจากที่คุณนามิยะได้รับจดหมายจำนวนมากจากคนที่เคยได้รับคำปรึกษาและเขียนมาขอบคุณ หนึ่งในนั้นคือจดหมายจากลูกสาวของผู้หญิงที่เขียนมาขอคำปรึกษาว่าท้องกับคนที่มีลูกมีภรรยาแล้ว ทำให้คุณนามิยะคลี่คลายปมในใจของตนเองได้ในที่สุด

“ฉันบอกแล้วว่าสิ่งสำคัญคือความตั้งใจของเจ้าตัว ฉันเคยกลัวว่าคำตอบของตนเองอาจจะนำความทุกข์มาให้คนอื่น แต่พอคิดดูดี ๆ ก็น่าฆ่า คำตอบของตาแก่ธรรมดา ๆ อย่างฉันจะมีอิทธิพลเปลี่ยนแปลงชีวิตคนอื่นได้ยังไงกัน เสียเวลากลุ่มใจไปเปล่า ๆ เลยแฮะ” ปากพูดเช่นนั้น แต่สีหน้าของยูจิดูดีใจ

(ฮิงาชิโนะ เคโกะ 2557: 231)

เมื่ออ่านจดหมายทั้งหมดจบคุณนามิยะจึงเตรียมตัวออกจากร้านชำ แต่มีจดหมายหย่อนมาที่ประตูม้วนหน้าร้านเสียก่อน เมื่อเปิดดูกลับเป็นกระดาษเปล่า แต่คุณนามิยะก็ใช้เวลาในร้านชำนามิยะอีกสักพักเพื่อคิดคำตอบให้จดหมายฉบับนี้ หลังจากเหตุการณ์พิศวงหนึ่งคืนในร้านชำที่นำไปสู่การคลี่คลายปมปัญหาของคุณนามิยะแล้ว เนื้อเรื่องก็จะดำเนินมาถึงจุดปิดเรื่องของคุณนามิยะ หลายปี

หลังจากที่คุณนามิยะเสียชีวิตไป หลานชายของคุณนามิยะเป็นผู้ประกาศข้อความในพินัยกรรมฉบับนั้นในอินเทอร์เน็ตเพื่อแจ้งว่าร้านชานามิยะจะกลับมาเปิดให้บริการอีกครั้งในคืนเดียว

3. โครงเรื่องย่อ : ปาฏิหาริย์ที่หลากหลายของชีวิตคน

ในนวนิยายเรื่อง “ปาฏิหาริย์ร้านชาของคุณนามิยะ” ผู้เขียนยังใช้เรื่องเล่ารูปแบบจดหมายตอบปัญหาชีวิตมาเป็นโครงเรื่องย่อยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์อยู่กับโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรอง ที่เป็นเรื่องราวชีวิตของตัวละครหลักและตัวละครรองของเรื่อง

จากการศึกษาพบว่ามีการ์ตูนชีวิตที่หลากหลายของผู้คนที่ปรากฏอยู่ในนวนิยายทั้งหมด 7 เรื่อง โดยเรียงลำดับตามตัวบทในหนังสือ ดังนี้

3.1 โครงเรื่องย่อจดหมายหมายเลข 1 (กระต่ายในดวงจันทร์)

เรื่องราวของนักกีฬาโอลิมปิกคนหนึ่งเขียนจดหมายมาขอคำปรึกษาว่าตนกำลังกลัวใจเรื่องการซ้อมกีฬาเพื่อคัดตัวไปแข่งกีฬาโอลิมปิก ปมปัญหาของตัวละครนี้คือ ลังเลระหว่างการฝึกซ้อมและอยู่ดูแลคนรักที่ป่วยเป็นมะเร็งระยะสุดท้าย แต่จดหมายตอบกลับจากร้านชานามิยะที่สวมรอยตอบโดยโจร 3 คน บอกว่าโอลิมปิกเป็นเพียงงานกีฬาขนาดใหญ่ ควรรีบกลับไปดูแลคนรักมากกว่า คำตอบนี้ของร้านชาจึงเป็นจุดพัฒนาปมปัญหา และจดหมายจากร้านชาบอกเป็นจุดสุดยอดของเรื่อง (climax) ที่ดำเนินว่าตัวละครบ้ำ ถึงจะหาอย่างไรก็ไม่มีวันได้ไปโอลิมปิก และทำให้ตัวละครตระหนักว่าแท้จริงแล้วตนยังยึดติดกับการไปโอลิมปิกอยู่ และไม่สามารถทิ้งเส้นทางนี้ไปได้ง่าย ๆ เมื่อตัวละครคลี่คลายปมปัญหาในใจของตนเองได้แล้วจึงกลับไปตั้งใจฝึกซ้อมโดยไม่กังวลเรื่องคนรักอีกต่อไป และดำเนินมาถึงจุดปิดเรื่องด้วยการเขียนจดหมายขอบคุณร้านชานามิยะ ดังตัวอย่างด้านล่าง

*หากไม่ได้เขียนจดหมายติดต่อกับคุณ ป่านี่ฉันคงสูญเสียสิ่งสำคัญในชีวิตและต้องใช้ชีวิตที่เหลืออยู่
กับความเสียใจแน่ ฉันทขอแสดงความเคารพและขอบคุณจากใจสำหรับคำแนะนำที่ลึกซึ้งของคุณ*

(อิงาชิโนะ เคโงะ 2557: 85)

3.2 โครงเรื่องย่อจดหมายหมายเลข 2 (นักดนตรีร้านขายปลา)

เรื่องราวของนักดนตรีสมัครเล่นคนหนึ่งเขียนจดหมายมาขอคำปรึกษาว่าควรจะทำอย่างไรที่จะรับช่วงกิจการร้านขายปลาต่อจากพ่อ แต่ก็ยังอยากทำตามความฝันด้วยการเป็นนักดนตรีอาชีพให้ได้ ปมปัญหาของตัวละครคือ สับสนว่าควรทำอย่างไรระหว่างสืบทอดกิจการร้านขายปลาของครอบครัว หรือทำตามความฝัน

ของตนเองต่อไป เนื่องจากพยายามตามความฝันบนเส้นทางสายดนตรีมาหลายปีแล้ว แต่ก็ยังไม่มีแว้วว่าจะประสบความสำเร็จและเป็นนักดนตรีอาชีพ ส่วนที่พัฒนาปมปัญหาของตัวละคร คือ จดหมายตอบกลับจากร้านชานาไมยะที่ใช้ถ้อยคำค่อนข้างรุนแรงและตรงไปตรงมาจึงจีบมโนใจของตัวละครให้มากขึ้น ดังตัวอย่าง

ไม่ว่าจะร้านใหญ่หรือร้านเล็กมันก็คือร้าน ไม่ใช่เพราะร้านนี้หรือที่ทำให้ได้ไปเรียนมหาวิทยาลัย ถ้าตอนนี้กิจการกำลังย่ำแย่ มันก็ควรจะเป็นหน้าที่ของลูกชายที่ต้องทำอะไรสักอย่างสิ ผมพูดตรง ๆ นะ คุณไม่มีความสามารถทางดนตรีหรอก ถึงแม้เคยฟังเพลงของคุณก็พอจะรู้ คุณพยายามมาตั้งสามปีแล้วแต่ยังไม่ประสบความสำเร็จ นี่เ็นหลักฐานที่บอกว่าคุณไม่มีความสามารถ

(ฮิงาชิโนะ เคโงะ 2557: 144)

จุดสุดยอดของเรื่อง (climax) คือ ตัวละครรู้ว่าพ่อไปล้มที่ตลาด จึงตัดสินใจว่าจะรับช่วงกิจการร้านขายปลาจากพ่อ ทำให้เกิดความขัดแย้งกับครอบครัว หลังจากมีปากเสียงกันตัวละครจึงตัดสินใจว่าจะกลับไปทำตามความฝันตามเส้นทางสายดนตรี ก่อนกลับไปเขาแวะไปเก็บจดหมายฉบับสุดท้ายจากร้านชานาไมยะ จดหมายฉบับนั้นเป็นจุดคลี่คลายปมปัญหาและสร้างกำลังใจให้ตัวละครอย่างมาก ดังตัวอย่าง

การที่คุณเลือกเดินบนเส้นทางสายดนตรีไม่ใช่เรื่องสูญเปล่าแน่นอน ผมคิดว่าเพลงของคุณคงได้ช่วยชีวิตใครบางคน และดนตรีที่คุณสร้างสรรค์ไว้ก็จะคงอยู่ต่อไปแน่ ๆ ได้โปรดเชื่อคำพูดของผม

(ฮิงาชิโนะ เคโงะ 2557: 158)

เนื้อเรื่องส่วนปิดเรื่อง คือตัวละครเสียชีวิต เนื่องจากช่วยชีวิตเด็กชายคนหนึ่งไว้ ซึ่งก็คือน้องชายของเด็กผู้หญิงที่ชื่อเซริ หลายปีต่อมา เซริกลายเป็นนักร้องหญิงที่มีชื่อเสียงโด่งดังอย่างมาก ทุกครั้งที่เธอแสดงคอนเสิร์ต เพลงสุดท้ายที่เธอจะร้องก่อนจบการแสดงคือเพลง ชีวิตใหม่ ที่คัตสึโร่แต่งเอง เธอตั้งใจว่าจะร้องเพลงนี้ตอบแทนบุญคุณของเขาไปตลอดจนกว่าจะตาย

3.3 โครงเรื่องย่อยจดหมายหมายเลข 3 (กรีนริเวอร์)

เรื่องราวของหญิงสาวชื่อควาเบะ มิโตรี ที่เขียนจดหมายมาขอคำปรึกษาว่าตนท้องกับผู้ชายที่มีครอบครัวและมีลูกแล้ว เข้าใจว่าตนเองควรทำแท้งเพราะผู้ชายจะไม่รับผิดชอบ แต่ก็ยังอยากคลอดลูกและตัดสินใจทำแท้งไม่ได้ ปมปัญหาของตัวละครคือ เป็นคนตั้งครร์ภยาก และชีวิตแต่งงานเคยล้มเพราะสาเหตุนี้ และจุดที่พัฒนาปมของตัวละคร คือ ถ้าครั้งนี้ทำแท้ง จะไม่สามารถมีลูกได้อีกตลอดไป จึงทำให้

ตัวละครยังลังเลที่จะทำแท้ง สิ่งที่ทำให้ตัวละครตัดสินใจไม่ทำแท้งและเป็นจุดสุดยอดของเรื่อง (climax) คือ หลังจากที่ได้อ่านจดหมายตอบกลับจากร้านชานามิยะ ดังตัวอย่าง

ประเด็นสำคัญอยู่ที่ว่าเด็กที่เกิดมาจะสามารถมีชีวิตที่มีความสุขได้หรือไม่ การมีพ่อแม่พร้อมหน้าพร้อมตาไม่ใช่สิ่งรับประกันได้ว่าชีวิตจะมีความสุขเสมอไป หากคุณไม่กล้าพูดเต็มปากว่าตัวเองจะสามารถอดทนทุกอย่างเพื่อให้ลูกมีความสุข ต่อให้คุณมีสามีก็คงไม่แนะนำให้คุณเก็บเด็กไว้อยู่ดี

(อิงาชิโนะ เคโงะ 2557: 226-227)

หลังจากที่ได้อ่านจดหมายจากร้านชานามิยะ ตัวละครจึงคลี่คลายปมได้และตัดสินใจว่าจะคลอดลูกและตั้งใจให้ลูกมีความสุขที่สุด จุดปิดเรื่อง คือ เมื่อคลอดลูกแล้ว เธอตั้งใจทำงานอย่างหนักเพื่อหาเงินเลี้ยงลูก แต่ภายหลังเธอไม่มีงานทำ เงินเก็บที่มีก็เริ่มน้อยลง วันหนึ่งเธอต้องพาลูกไปโรงพยาบาลเนื่องจากลูกไม่สบาย จึงขอยืมรถยนต์ของเพื่อน ระหว่างทางไปโรงพยาบาลเธอเกิดหน้ามืดชั่วขณะเนื่องจากพักผ่อนน้อยและขาดสารอาหาร จึงขับรถตกทะเล เธอจึงพยายามเปิดหน้าต่างและโยนลูกออกจากรถสุดท้ายแล้วลูกของเธอรอด แต่มีใครเสียชีวิตจากอุบัติเหตุครั้งนี้ และลูกสาวของเธอถูกส่งตัวไปที่สถานสงเคราะห์เด็ก

3.4 โครงเรื่องย่อยจดหมายหมายเลข 4 (ลูกสาวกรีนริเวอร์)

เรื่องราวของลูกสาวกรีนริเวอร์ หญิงสาวที่เขียนมาขอคำปรึกษาจากร้านชานามิยะว่าท้อกับผู้ชายที่มีลูกมีครอบครัวแล้ว หลังจากที่เกิดอุบัติเหตุรถตกทะเล กรีนริเวอร์เสียชีวิต ส่วนเธอถูกส่งตัวไปที่สถานสงเคราะห์เด็ก ปมปัญหาของตัวละครคือ มีคำถามกับตัวเองว่าทำไมไม่มีบ้านและพ่อแม่ เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์เล่าให้ฟังว่าแม่ของเธอเสียชีวิตตอนอายุประมาณหนึ่งขวบ และไม่มีพ่อตั้งแต่แรกแล้ว จนถึงขั้นมัธยมต้นเธอได้รับมอบหมายงานให้ไปสืบค้นเรื่องราวในปีที่ตัวเองเกิด และบังเอิญไปเจอข่าวที่แม่ตนเองขับรถตกทะเลเข้า เลยคิดว่าไม่ควรอยู่ต่อไปแล้ว เนื่องจากคนที่เป็นแม่แท้ ๆ ยังคิดจะฆ่า เธอเลยคิดจะฆ่าตัวตาย แต่โดนตำรวจคุมตัวไว้ได้ เพื่อนสนิทที่สถานสงเคราะห์มาเยี่ยมที่โรงพยาบาลและนำจดหมายที่พบในห้องเช่าของแม่เธอมาให้ จดหมายฉบับนั้นคือจดหมายของกรีนริเวอร์ที่เล่าว่าตนท้อกับผู้ชายที่มีลูกมีครอบครัวแล้ว ลังเลเรื่องทำแท้ง จดหมายนี้เป็นจุดพัฒนาปม เมื่อเธอรู้ว่าตนเองเกิดจากการกระทำที่ผิดศีลธรรม ยิ่งรู้สึกที่ตนเองไม่ควรเกิดมา

หลังจากที่ฟังเรื่องราวทั้งหมดเธอก็จึงบอกกับเพื่อนว่าแม่ขับรถตกทะเลก็เพราะทำตัวเอง ปล่อยให้ไม่มีเงินจนอดอยาก ส่วนการเลี้ยงลูกก็เป็นหน้าที่ของคนเป็นแม่อยู่แล้ว เพื่อนสนิทจึงตบหน้าเธอทันที เธอ

บอกว่าให้นึกถึงเหตุการณ์ไฟไหม้สถานสงเคราะห์ที่มีนักดนตรีมือสมัครเล่นตายเพราะช่วยชีวิตเด็ก เพื่อนสนิทสอนว่าชีวิตคนมีคุณค่ามาก จุดนี้จะเป็นจุดสุดยอดของเรื่อง (climax) ที่ตัวละครเริ่มตระหนักและซาบซึ้งถึงบุญคุณของแม่ จากบทสนทนาระหว่างตัวละครและเพื่อนสนิท ตัวละครจึงคลี่คลายปมปัญหาได้ เธอเลิกคิดว่าตนเองไม่ควรเกิดมาและซาบซึ้งบุญคุณแม่จากใจจริง แต่ก็ยังติดใจเรื่องคนที่ให้คำปรึกษากับแม่ จึงไปหาข้อมูลเกี่ยวกับร้านชานามิยะ และพบประกาศว่าร้านชานามิยะจะกลับมาเปิดให้บริการในคืนเดียว จึงอยากเขียนจดหมายเพื่อขอบคุณและเป็นจุดปิดเรื่อง

คุณเจ้าของร้านชานามิยะ ฉันขอขอบคุณจากใจจริงสำหรับคำแนะนำที่ช่วยให้คุณให้กับแม่ ฉันเคยคิดมาตลอดว่าอยากบอกเล่าความรู้สึกนี้ให้คุณทราบ ขอขอบคุณจริง ๆ ค่ะ ตอนนี้นั่นก็หลุดเต็มปากแล้วว่าจิตใจที่ได้เกิดมา

จากลูกสาวของกรีนริเวอร์

(อิงาชิโนะ เคโงะ 2557: 230)

3.5 โครงเรื่องย่อยจดหมายหมายเลข 5 (เจ้าหนูร้อยคะแนน)

เรื่องราวของชายหนุ่มที่เขียนจดหมายมาแล้วว่าตนมีอาชีพเป็นครู ปมปัญหาของตัวละครคือนักเรียนไม่ค่อยเปิดใจและไม่เชื่อฟัง เขาทดลองหลาย ๆ วิธีเพื่อให้นักเรียนสนใจ แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จ และปมปัญหาของตัวละครยิ่งมากขึ้นเมื่อลองให้เด็กเล่นกีฬา เล่นเกมส์ด้วยกัน รวมถึงกิจกรรมได้วาทะ แต่ก็ล้มเหลวทั้งหมด

จนกระทั่งนักเรียนบอกว่าไม่อยากทำเรื่องพวกนี้อีกแล้ว คุณครูควรช่วยให้ทำข้อสอบได้เต็มร้อยดีกว่า ประโยคนี้ของนักเรียนจึงเป็นจุดสุดยอดของเรื่อง (climax) และทำให้ตัวละครคิดว่าตอนที่เขายังเด็ก เขาเคยแก้ปัญหาลูกเล่น ๆ กับร้านชานามิยะว่า *ถ้าอยากสอบให้ได้ร้อยคะแนนเต็มโดยไม่ต้องอ่านหนังสือ ควรทำอย่างไร*

ในตอนนั้น คุณนามิยะตอบว่า *ก็ลองไปขอร้องให้คุณครูออกข้อสอบเกี่ยวกับตัวหนูสิ รับรองว่าต้องตอบถูกหมดแน่ ๆ เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับตัวหนูเอง* ตัวละครจึงนำคำตอบของคุณนามิยะมาปรับใช้กับการสอนของตนเอง โดยให้นักเรียนสอบข้อเขียน และตั้งชื่อว่า การสอบวิชาเพื่อน ให้นักเรียนในห้องสุ่มเพื่อนมาหนึ่งคน ตั้งคำถามเกี่ยวกับเพื่อนคนนั้น เมื่อสอบเสร็จก็ให้เจ้าตัวเป็นคนเฉลย ช่วงแรกนักเรียนก็ตุง ๆ แต่พอเริ่มทำได้เด็ก ๆ เริ่มกระตือรือร้นมากขึ้น ตัวละครจึงคลี่คลายปมปัญหาได้สำเร็จ ตัวละครจึงเขียนจดหมายมาขอบคุณร้านชานามิยะ

เรื่องนี้เป็นประสบการณ์ที่ยิ่งใหญ่สำหรับครูมือใหม่อย่างผม มันช่วยให้ผมมั่นใจมากขึ้นว่าตัวเอง น่าจะเป็นครูต่อไปได้ ทั้งหมดเป็นเพราะคุณเจ้าของร้านชานามิยะ ผมคิดมาตลอดว่าอยากขอบคุณ สิ่งที่คุณทำแต่ก็ไม่รู้ว่าจะทำยังไงดี ผมดีใจมากที่มีโอกาสได้แสดงความรู้สึกในครั้งนี้

จากเจ้าหนูร้อยคะแนน

(อิงาชิโนะ เคโงะ 2557: 220)

3.6 โครงเรื่องย่อจดหมายหมายเลข 6 (พอล เลนนอน)

เรื่องราวของเด็กชายชื่อโคสุเกะที่เกิดมามีฐานะและหน้าตาในสังคม ไม่ว่าจะอยากได้อะไรพ่อแม่ จะหามาให้เสมอ รวมถึงของที่ไม่อยากได้ พ่อแม่ก็ยิ่งหามาให้ ทำให้เขาเชื่อใจและภูมิใจในตัวพ่อแม่ เชื่อว่าสิ่งที่พ่อแม่ทำถูกเสมอ ปมปัญหาส่วนตัวละครคือ เมื่อเศรษฐกิจเริ่มแย่ กิจการมีปัญหาและพ่อแม่เริ่ม ทะเลาะกันเรื่องเงิน การเงินในบ้านขัดสนจนถึงขั้นต้องย้ายบ้านหนีหนี้ แต่ตัวละครไม่เห็นด้วย จนวันหนึ่ง เขาเดินผ่านร้านชานามิยะ เลยตัดสินใจว่าจะเขียนจดหมายขอคำปรึกษา คำตอบของร้านชานามิยะทำให้ ตัวละครรู้สึกว่าคุณเกลียดพ่อแม่ในตอนนี้ และไม่คอยเชื่อใจเพราะไม่แน่ใจว่าหากทำตามที่พ่อแม่บอกแล้ว ทุกอย่างจะผ่านพ้นไปด้วยดี

จุดที่พัฒนาปมปัญหาคือ ตัวละครขายแผ่นเสียงที่เป็นของสะสมทั้งหมดของตนเองให้เพื่อนสนิท คนหนึ่งในราคาหนึ่งหมื่นเยน นอกจากจะโดนตำหนิแล้ว พ่อยังจะเก็บเงินหนึ่งหมื่นเยนของเขาไปอีก ตัว ละครจึงรู้สึกแย่มากกว่าเดิม ก่อนที่จะออกจากบ้าน แม่บอกว่าพ่อกับแม่คิดถึงเรื่องของเขาก่อนเสมอ และ เตรียมใจแล้วว่าจะทำทุกอย่างเพื่อให้ลูกมีความสุข แม้ต้องสละชีวิตตัวเองก็ไม่เสียดาย ระหว่างเดินทาง ทั้งสามแวะที่จุดพักรถ โคสุเกะเดินเข้าห้องน้ำไปพร้อมกับพ่อ เมื่อพ่อบอกเขาว่าต้องลดค่าขนมเพราะมีเงิน หนึ่งหมื่นเยนแล้วจึงเป็นจุดสุดยอดของเรื่อง (climax) เนื่องจากตัวละครเบื่อหน่ายที่พ่อเหน็บแนมเขาเรื่องเงิน หนึ่งหมื่นเยน จึงตัดสินใจวิ่งหนีจากพ่อแม่มา และไปอยู่สถานสงเคราะห์จนมีโอกาสดูเป็นช่างแกะไม้มี้อ อาชีพวันหนึ่งเขากลับมาเยี่ยมเมืองที่เคยอยู่และได้รู้ว่าแผ่นเสียงทั้งหมดที่เปิดในบาร์แห่งหนึ่งในเมืองเคย เป็นแผ่นเสียงที่ขายให้กับเพื่อนคนหนึ่งในราคาหนึ่งหมื่นเยน เจ้าของร้านเล่าว่าได้แผ่นเสียงนี้จากพี่ชาย เขา ซื้อต่อมาจากเพื่อนในราคาหนึ่งหมื่นเยน นอกจากนี้พี่ชายยังเล่าว่าบ้านของเพื่อนย้ายบ้านเพื่อหนีหนี้ แต่ก็ ต้องพบกับจุดจบที่น่าสยดสยองโดยการฆ่าตัวตายยกครอบครัว การสนทนากับเจ้าของร้านเป็นจุดที่คลี่คลาย ปมให้ตัวละคร และรู้ว่าหลังจากที่เขาหนีไป พ่อกับแม่จัดฉากฆ่าตัวตายยกครอบครัว เพื่อให้ลูกทิ้งประวัติ เดิมและเริ่มต้นชีวิตใหม่ เขาเสียใจและสำนึกผิดอย่างมาก หากไม่มีการเสียสละจากพ่อแม่ที่ตัวเองเคยดูถูก

ปานนี้ชีวิตเขาจะเป็นอย่างไรก็ไม่รู้ จุดปิดเรื่อง คือ ตัวละครเขียนจดหมายขอบคุณคำแนะนำจากร้านชานามิยะ เพื่ออุทิศให้กับครอบครัวจากไปของคุณนามิยะและนำไปส่งที่ร้านชำ ดังตัวอย่าง

ผมตัดสินใจทำตามคำแนะนำและติดตามพ่อแม่ไป ซึ่งเป็นการตัดสินใจที่ไม่ผิดเลย ขอไม่เล่ารายละเอียด แต่สรุปคือเราสามคนก็สามารถหลุดพ้นจากความทุกข์ยากมาได้ พ่อกับแม่เสียชีวิตไปหลายปีก่อน แต่ผมเชื่อว่าท่านทั้งสองได้ใช้ชีวิตอย่างมีความสุขแล้ว ผมเองก็มีชีวิตที่โชคดีเช่นกัน ทั้งหมดนี้เกิดขึ้นได้เพราะคุณนามิยะ ผมอยากถ่ายทอดความรู้สึกขอบคุณให้คุณรับรู้จึงเขียนจดหมายมาในครั้งนี้

จากพอล เลนนอน

(ฮิงาชิโนะ เคโงะ 2557: 357)

3.7 โครงเรื่องย่อยจดหมายหมายเลข 7 (ลูกสุนัขหลงทาง)

เรื่องราวของหญิงสาวที่ชื่อฮารุมิ เธอเขียนมาขอคำปรึกษาจากร้านชานามิยะว่าทุกวันนี้ตื่นทำงานประจำตอนกลางวัน และเป็นสาวนั่งตริ้งค์ตอนกลางคืน จึงล้งเลวว่าตนเองควรลาออกจากงานประจำที่เป็นลูกจ้างเพื่อทำงานเป็นผู้หญิงกลางคืนอย่างเต็มตัว ปมปัญหาคือ ตนเป็นเด็กกำพร้าที่ญาติรับมาอุปถัมภ์ แต่ปัจจุบันญาติเริ่มป่วยและฐานะทางการเงินไม่ค่อยดี เลยอยากสร้างฐานะเพื่อตอบแทนบุญคุณ

จุดที่พัฒนาปมปัญหาของตัวละครคือ มีผู้ชายคนหนึ่งมาชวนไปเป็นเมียน้อย โดยจะให้เงินเดือนเยอะ ๆ นอกจากนี้ยังจะช่วยเปิดกิจการร้านอาหารให้ แต่เธอก็ยังลังเลเพราะไม่มั่นใจว่าเขาจะอย่างที่พูดจริง และคำตอบจากร้านชานามิยะถามว่าเขาสามารถไว้วางใจได้จริง ๆ หรือ แล้วถ้าวันหนึ่งภรรยาของผู้ชายรู้เข้าจะอย่างไร ร้านชานามิยะถามว่าหากมีวิธีที่สร้างฐานะได้โดยไม่ต้องทำงานกลางคืนและไม่ต้องเป็นเมียน้อยของผู้ชายที่ไม่น่าไว้วางใจ เธอพร้อมจะทำตามหรือไม่ ซึ่งคำตอบนี้ของร้านชานามิยะมีส่วนผลักดันให้ตัวละครมาถึงจุดสุดยอดของเรื่อง (climax) และตัดสินใจว่าจะเลิกทำงานเป็นผู้หญิงกลางคืนและไม่เป็นเมียน้อย ร้านชานามิยะแนะนำว่าเธอควรศึกษาเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์และการลงทุนอสังหาริมทรัพย์ โดยทำงานเป็นผู้หญิงกลางคืนได้อีกไม่เกินห้าปีเพื่อเก็บเงินลงทุน และให้ชายทุกอย่างก่อนช่วงเศรษฐกิจฟองสบู่แตก เธอเชื่อและเริ่มทำตามคำแนะนำของร้านชานามิยะ 32 ปีต่อมา เธอเป็นคนที่ประสบความสำเร็จอย่างมาก มีฐานะและสามารถดูแลญาติที่รับอุปถัมภ์เธอได้อย่างดี และคลี่คลายปมปัญหาได้สำเร็จ

วันหนึ่งเธอเห็นประกาศเกี่ยวกับร้านชานามิยะว่าจะกลับมาเปิดให้บริการในคืนเดียว จึงอยากเขียนจดหมายเพื่อขอบคุณผู้มีพระคุณ ดังตัวอย่าง

ขอบคุณค่ะ ฉันขอบคุณจากก้นบึ้งของหัวใจ ถ้าไม่มีคำแนะนำของคุณนามิยะในวันนั้นก็คงไม่มีฉันในวันนี้ หากพลาดหลังไปฉันจะต้องจมดิ่งลงไปอยู่จุดต่ำสุดของสังคมก็เป็นได้ คุณคือผู้มีพระคุณตลอดกาลของฉัน ฉันจิตใจเหลือเกินที่ไม่สามารถทำอะไรเพื่อทดแทนบุญคุณของคุณได้เลย อย่างน้อยฉันจึงขอกล่าวขอบคุณมากับจดหมาย และตั้งใจว่าหลังจากนี้ฉันจะช่วยเหลือผู้คนให้ได้มาก ๆ ค่ะ ในเว็บไซต์ระบุว่าวันนี้คือวันครบรอบ 33 ปีที่คุณนามิยะเสียชีวิตใช่ไหมคะ ฉันเคยเขียนไปขอคำปรึกษาคุณในช่วงเดียวกันนี้เมื่อ 32 ปีก่อน แสดงว่าฉันคงเป็นคนสุดท้ายที่เขียนไปขอคำปรึกษา นี่ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ทำให้ฉันรู้สึกซาบซึ้งใจว่าเราคงมีวาสนาบางอย่างร่วมกัน

ขอให้ดวงวิญญาณของคุณไปสู่สุคตินะคะ

จาก ลูกสุนัขที่เคยหลงทาง

(ฮิงาชิโนะ เคโงะ 2557: 502)

คืนที่จะนำจดหมายไปส่งที่ร้านชา เธอแวะกลับบ้านก่อน แต่ขณะที่กำลังจะเปิดไฟในบ้านก็มีโจร 3 คนมาจับเธอมัดแขนขาและผูกเธอติดกับเก้าอี้ไว้ ขโมยของในบ้าน กระเป๋าถือและรถยนต์ของเธอ หลบหนีไป รวมถึงจดหมายที่จะไปส่งที่ร้านชานามิยะก็ติดไปกับกระเป๋าถือด้วยเช่นกัน แต่สุดท้ายโจรทั้งสามก็กลับมาปล่อยตัวเธอ เอาของที่ขโมยมาทั้งหมดมาคืนและรอมอบตัวกับตำรวจ

จดหมายตอบปัญหาชีวิต : ความสัมพันธ์กับโครงเรื่องและตัวละคร

การตอบปัญหาชีวิต คือการให้ผู้ที่มาขอคำปรึกษาได้ระบายความทุกข์ในใจออกมา เพื่อขอคำปรึกษาจากผู้ให้คำปรึกษา โดยมีผู้ให้คำปรึกษาจะเป็นคนที่เข้าใจในสิ่งที่ผู้มาขอคำปรึกษาเป็น ทั้งความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการใด ๆ ก็ตาม เพื่อช่วยให้บุคคลเหล่านั้นคลายความทุกข์ในใจและเข้าใจตนเองมากขึ้น และเมื่อได้ระบายความทุกข์ออกมาให้ใครสักคนรับฟังแล้ว จิตใจของบุคคลเหล่านั้นจะผ่อนคลายลง เพราะได้ระบายปัญหาข้อใจออกมาแล้ว จึงสามารถคิดไตร่ตรองเรื่องราวต่าง ๆ ได้ และเมื่อเข้าใจตนเองมากพอ จึงสามารถจัดการกับปัญหาของตนเองได้ (วันเฉลิม คงคาหลวง, 2562)

ในนวนิยายเรื่อง “ปาฏิหาริย์ร้านชาของคุณนามิยะ” พบว่ารูปแบบการตอบปัญหาชีวิตที่ปรากฏในนวนิยายเป็นรูปแบบการถามตอบแบบร้อยแก้ว ดังที่ฉันทภูวนาท สังขประดิษฐ์ (2542, หน้า 42) ได้กล่าวถึงลักษณะของจดหมายตอบปัญหาชีวิตไว้ว่า ลักษณะแรกผู้ถามปัญหาจะเล่าเรื่องราวปัญหาจนจบ

ก่อน แล้วผู้ตอบปัญหาจึงจะตอบปัญหาต่อไป จากการศึกษาพบว่ารูปแบบจดหมายตอบปัญหาชีวิตที่พบในนวนิยายเรื่องนี้สามารถแบ่งเป็นความสัมพันธ์ได้ 2 รูปแบบดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างจดหมายตอบปัญหาชีวิตกับโครงเรื่อง

รูปแบบจดหมายตอบปัญหาชีวิตทั้ง 7 เรื่องนำเสนอเรื่องราวของชีวิตผู้คนต่าง ๆ ที่เขียนเข้ามาถามปัญหาชีวิตซึ่งจัดเป็นโครงเรื่องย่อยในนวนิยายเรื่องนี้ จดหมายตอบปัญหาชีวิตทั้ง 7 ฉบับนั้นมีจุดเชื่อมสัมพันธ์กับโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรองของนวนิยายเรื่องนี้ ดังนี้

1.1 โครงเรื่องย่อยที่เชื่อมสัมพันธ์กับโครงเรื่องหลัก ได้แก่ โครงเรื่องหมายเลข 1 (กระต่ายในดวงจันทร์) นักกีฬาโอลิมปิกที่ล้มเหลวระหว่างการฝึกซ้อมกับการอยู่ดูแลคนรักที่เป็นมะเร็งระยะสุดท้าย และโครงเรื่องหมายเลข 2 (นักดนตรีร้านขายปลา) นักดนตรีมือสมัครเล่นที่ต้องเลือกระหว่างการทำตามความฝันด้านดนตรีกับการรับช่วงกิจการจากครอบครัว จดหมายตอบปัญหาชีวิตของทั้งสองส่งผลกับปมปัญหาของโครงเรื่องหลัก คือ โจรทั้งสามมีปมว่าตนเองเป็นคนไร้ค่าที่ให้คำปรึกษาใครไม่ได้ หลังจากได้รับจดหมายตอบกลับของกระต่ายในดวงจันทร์ ทั้งสามจึงคิดว่าเธอแค่เอาคำตอบของพวกเขาไปตีความเข้าข้างตัวเองจนแก้ไขปัญหาได้ ส่วนกรณีคุณนักดนตรีร้านขายปลา คำตอบของโจรทั้งสามไม่สามารถช่วยอะไรได้เลย จึงได้แต่เขียนให้กำลังใจและขอบคุณนักดนตรีร้านขายปลากลับไป ในจดหมายขอคำปรึกษาส่วนโครงเรื่องหมายเลข 7 (ลูกสุนัขหลงทาง) หญิงสาวที่ลี้ภัยแล้วควรลาออกจากงานประจำและมาเป็นผู้หญิงกลางคืนเพื่อสร้างฐานะอย่างเต็มตัวดีไหม จดหมายปรึกษาปัญหาชีวิตของเธอส่งผลกับจุดสุดยอดของเรื่อง (climax) ของโครงเรื่องหลัก คือ จดหมายขอบคุณร้านชำจากลูกสุนัขหลงทางทำให้โจรทั้งสามซาบซึ้งกับคำขอบคุณที่เขียนมาเพื่อขอบคุณคนไร้ค่าแบบพวกเขา และทำให้ทั้งสามตัดสินใจปล่อยตัวเธอเอาของไปคืน และมอบตัวกับตำรวจ

1.2 โครงเรื่องย่อยที่เชื่อมสัมพันธ์กับโครงเรื่องรอง ได้แก่ โครงเรื่องหมายเลข 3 (กรีนริเวอร์) หญิงสาวที่ท้องกับผู้ชายที่มีครอบครัวแล้ว และลี้ภัยแล้วควรทำแท้งดีหรือไม่ จดหมายของเธอส่งผลกับจุดสุดยอดของเรื่อง (climax) ของโครงเรื่องรอง เมื่อคุณนามิยะเห็นข่าวการเสียชีวิตของกรีนริเวอร์จึงตัดสินใจปิดร้านชำและเลิกกิจการรับให้คำปรึกษาปัญหาหากลุ่มใจ เนื่องจากกังวลว่าคำตอบที่ให้ไปอาจทำให้คนที่มาขอคำปรึกษาต้องพบเจอเรื่องร้ายแรง ส่วนโครงเรื่องหมายเลข 4 (ลูกสาวกรีนริเวอร์) ลูกสาวของผู้หญิงที่ลี้ภัยแล้วควรทำแท้งดีหรือไม่ เธอเขียนจดหมายมาเล่าว่าแท้งจริงแล้วแม่ของตนไม่ได้เสียชีวิตเพราะอุบัติเหตุ แม่ของเธอตัดสินใจทำตามคำแนะนำของร้านชำ เธอดีใจที่คุณนามิยะให้คำแนะนำดี ๆ กับแม่ไป

เธอจึงดีใจที่ได้เกิดมา จดหมายฉบับนี้ของลูกสาวกรีนริเวอร์ส่งผลกับการคลี่คลายปมปัญหาของคุณนามิยะอย่างมาก เนื่องจากก่อนหน้านี้คุณนามิยะตัดสินใจปิดร้านเข้าไป เนื่องจากข่าวการเสียชีวิตของกรีนริเวอร์ และกังวลว่าคำตอบของตนอาจไม่มีประโยชน์กับคนอื่น

ส่วนโครงเรื่องหมายเลข 5 (เจ้าหนูร้อยคะแนน) ชายหนุ่มที่เคยเขียนมาถามร้านชานามิยะเล่น ๆ ว่าถ้าอยากสอบให้ได้ร้อยคะแนนโดยไม่ต้องอ่านหนังสือ ควรทำอย่างไร และโครงเรื่องหมายเลข 6 (พอลเลนนอน) เด็กชายที่มาขอคำปรึกษาเนื่องจากไม่เห็นด้วยกับการย้ายบ้านหนีหนีของพ่อแม่ จดหมายจากทั้งสองคนเป็นจดหมายที่ช่วยเสริมจุดคลี่คลายปมปัญหาของโครงเรื่องรองให้ยิ่งกระจ่างขึ้น เมื่อคุณนามิยะอ่านจดหมายของพวกเขา จึงสบายใจว่าคำแนะนำที่ให้ไปไม่ได้ผิดพลาด และส่งผลดีกับชีวิตอีกด้วย ถึงแม้จดหมายตอบปัญหาชีวิตเหล่านี้จะเป็นเพียงโครงเรื่องย่อยที่เล่าเรื่องราวชีวิตแบบสั้น ๆ แต่เรื่องราวเหล่านี้กลับมีส่วนสำคัญที่ทำให้โครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรองดำเนินไปอย่างสมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้น

2. ความสัมพันธ์ระหว่างจดหมายตอบปัญหาชีวิตกับตัวละครหลักของเรื่อง

จากการศึกษาพบว่าจดหมายตอบปัญหาชีวิตในนวนิยายเป็นส่วนที่ช่วยประกอบสร้างตัวละครหลักของเรื่อง คือ โจรทั้งสามคนและคุณนามิยะ โดยโจรทั้งสามคนจะเป็นตัวละครในโครงเรื่องหลัก ส่วนคุณนามิยะจะเป็นตัวละครในโครงเรื่องรอง และมีผลกับการประกอบสร้างตัวละครในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ลักษณะนิสัยของตัวละคร

-โจรทั้งสามคนที่เป็นตัวละครในโครงเรื่องหลักมีลักษณะนิสัยเป็นคนใจร้อน โมโหและหงุดหงิดง่าย ไม่ว่าโจรทั้งสามจะอ่านจดหมายขอคำปรึกษาของกระต่ายในดวงจันทร์ นักดนตรีร้านขายปลาหรือลูกสุนัขหลงทาง ก็ต่างใช้ถ้อยคำแบบขวานผ่าซากและเหน็บแนมกลับไป ดังตัวอย่าง

คุณไม่มีวันได้ไปแข่งโอลิมปิกเด็ดขาด ฉะนั้นจงเลิกซะ หุ่่มเทไปก็เปล่าประโยชน์ ถ้ามีเวลาว่างมาล้างเลอะก็ คุณควรรีบไปหาคนรักเดี๋ยวนี้ ถ้าคิดว่าคุณตัดใจจากโอลิมปิกแล้วจะทำให้เขาเสียใจนั้นหรือ และถ้าเขาเสียใจมากจะทำให้อาการป่วยทรุดลงไข้ใหม่ เลิกงอแงได้แล้ว มันจะอะไร นักหนาว่าการที่คุณไม่ได้ไปแข่งโอลิมปิก แต่ช่างเถอะ คุณอยากทำอะไรก็เชิญ ทำอย่างที่คุณต้องการและเชิญเสียใจให้พอ และขอย้อ้ออีกคร้ั้งนะว่าคุณมันบ้า

(อิงซิโนะ เคโงะ 2557: 76-77)

-คุณนามิยะที่เป็นตัวละครในโครงเรื่องรองมีลักษณะนิสัยเป็นคนใจเย็น ถึงแม้คุณนามิยะจะเจอคำถามที่ยากหรือคำถามที่แกล้งถามเล่น ๆ ส่งจดหมายมาแกล้งถึงสามสิบฉบับ หรือส่งกระดาษเปล่ามา แต่คุณนามิยะก็ไม่ได้เพิกเฉยกับคำถามเหล่านั้น และยังนั่งคิดไตร่ตรองอย่างดีทุกครั้งก่อนเขียนตอบ ดังตัวอย่าง

ถ้าอยากตอบให้ได้คะแนนเต็มร้อยโดยไม่ต้องเรียนหนังสือและไม่ต้องโกงด้วยการลอก
ข้อสอบ ผมต้องทำยังไง
“หนูลองไปขอร้องให้คุณครูออกข้อสอบเกี่ยวกับตัวหนูสิ รับรองว่าหนูต้องตอบถูกหมด
แน่ ๆ เพราะเป็นเรื่องของตัวเอง”

(อิงาชิโนะ เคโงะ 2557: 179)

2.2 ทักษะคติของตัวละคร

- โจรทั้งสามที่เป็นตัวละครในโครงเรื่องหลักที่สวมรอยเป็นร้านชานามิยะเพื่อตอบจดหมายปรึกษาปัญหา ถึงแม้มักจะจะใช้ถ้อยคำห้วนและเหน็บแนมในการตอบจดหมาย แต่หลังจากที่โจรเห็นจดหมายขอคำปรึกษาแล้ว ก็ไม่ได้เพิกเฉยกับปัญหาของผู้อื่นและพยายามคิดคำตอบที่เหมาะสมตามความคิดของตนเช่นกัน ดังตัวอย่าง

แต่ฉันคิดว่าถ้าเราเขียนอะไรไปสักหน่อย มันน่าจะสร้างความแตกต่างได้เยอะเลยนะ มี
บ่อยไปไม่ใช่เหรอที่แค่มิคนรับฟังปัญหาเราก็อึดใจขอบคุณแล้ว คนคนนี้ก็กำลังทุกข์ใจเพราะมีใครให้
เปิดอกคุยเรื่องกลุ่มใจของตนเองได้ ถึงแม้เราจะให้คำแนะนำอะไรไม่ได้ แต่แค่เราตอบกลับไปว่า
เข้าใจปัญหาและขอให้สู้ต่อไป มันก็น่าจะช่วยให้สบายใจขึ้นมา

(อิงาชิโนะ เคโงะ 2557: 31-32)

- คุณนามิยะที่เป็นตัวละครในโครงเรื่องรอง แม้จะเจอจดหมายขอคำปรึกษาที่หลากหลายรูปแบบ ทั้งคำถามที่ยาก คำถามที่แกล้งถามเล่น ซึ่งมีจดหมายแกล้งถามเล่นมากถึง 30 ฉบับ หรือแม้กระทั่งส่งกระดาษเปล่ามา คุณนามิยะก็ไม่ได้เพิกเฉยกับคำถามเหล่านั้น แต่พยายามคิดหาคำตอบอย่างรอบคอบและเหมาะสมที่สุด ดังตัวอย่าง

ไม่ว่าจะกลั่นแกล้งหรือเล่นก็ตาม ทุกคนที่ส่งจดหมายมาต่างก็มีเนื้อแท้เหมือนคนที่มาขอ
คำปรึกษาปัญหาในกลุ่มใจนั่นแหละ ต่อให้เป็นปัญหาชีวิตที่ทุกข์ขึ้นมา แต่การคิดเรื่องราวมาขอคำปรึกษา
ก็ไม่ใช่อะไรที่ง่าย ๆ เลยนะ มันเป็นไปได้ที่เขาคงไม่คาดหวังคำตอบ เพราะอย่างนี้ถึงฉันถึงเขียน

ตอบ ฉันตั้งใจคิดและเขียนตอบอย่างสุดความสามารถ เพราะเชื่อว่าคนเราไม่ควรเพิกเฉยต่อเสียง
หัวใจของคนอื่นเป็นอันขาด

(ฮิงาชิโนะ เคโงะ 2557: 176)

บทสรุป

นวนิยายเรื่อง “ปาฏิหาริย์ร้านชาของคุณามิยะ” เป็นนวนิยายที่มีกลวิธีการเล่าเรื่องที่หลากหลายรูปแบบ ทั้งการเล่าเรื่องแบบนวนิยาย และการเล่าเรื่องแบบจดหมายตอบปัญหาชีวิต นอกจากนี้ยังมีโครงเรื่องซับซ้อน คือ ผู้เขียนจะใช้เรื่องเล่าเชิงซ้อน โดยโครงเรื่องหลัก โครงเรื่องรองและโครงเรื่องย่อยจะเป็นเรื่องเล่ารูปแบบนวนิยาย โครงเรื่องทั้งสามจะมีจุดหมายเป็นจุดเชื่อมโยงเรื่องราว กล่าวคือ ทั้งโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรองเป็นโครงเรื่องที่เล่าเรื่องราวชีวิตของตัวละครหลักทั้ง 2 ชุด คือ เรื่องราวของโจรทั้ง 3 คนในโครงเรื่องหลัก และเรื่องราวชีวิตของคุณามิยะในโครงเรื่องรอง โครงเรื่องทั้งสองนี้เชื่อมโยงกันด้วยจุดหมายที่คุณามิยะเขียนตอบกลับมาให้โจรสามคน ส่วนโครงเรื่องย่อยจะเป็นเรื่องเล่ารูปแบบจดหมายตอบปัญหาชีวิตต่าง ๆ ที่เข้ามาเชื่อมโยงกับทั้งโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรองและมีส่วนช่วยให้เหตุการณ์ต่าง ๆ ของโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรองชัดเจนมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้เรื่องเล่ารูปแบบจดหมายตอบปัญหาชีวิตที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องนี้ยังเป็นรูปแบบการถามตอบแบบร้อยแก้ว คือ ถามมา-ตอบไป โดยผู้ถามปัญหาจะเล่าปัญหาของตนจนจบก่อน แล้วผู้ตอบจึงจะตอบปัญหา นอกจากนี้เรื่องเล่ารูปแบบจดหมายตอบปัญหาชีวิตยังมีส่วนสัมพันธ์กับเรื่องเล่ารูปแบบนวนิยาย 2 ลักษณะ กล่าวคือ ลักษณะแรก จดหมายตอบปัญหาชีวิตทั้ง 7 เรื่องเป็นทั้งโครงเรื่องย่อยที่เล่าเรื่องรูปแบบนวนิยายและเรื่องเล่ารูปแบบจดหมายตอบปัญหาชีวิตที่มีจุดเชื่อมสัมพันธ์กับทั้งโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรองในส่วนต่าง ๆ เช่น ปมปัญหาของโครงเรื่อง จุดสุดยอดของเรื่อง (climax) จุดคลี่คลายปมปัญหา เป็นต้น ลักษณะที่สองคือ เรื่องเล่ารูปแบบจดหมายตอบปัญหาชีวิตมีส่วนช่วยประกอบสร้างตัวละครหลักของเรื่องในด้านลักษณะนิสัยและทัศนคติของตัวละคร คือ โจรทั้งสามคนและคุณามิยะ ซึ่งจะเห็นได้จากถ้อยคำและวิธีการเขียนตอบที่ใช้ในจดหมาย รวมทั้งการคิดหาคำตอบที่เหมาะสมในแบบของตนเอง

บรรณานุกรมและแหล่งอ้างอิง

หนังสือและเอกสารตีพิมพ์

นพพร ประชากุล. (2552). **ยอกอักษร ย้อนความคิด**. กรุงเทพมหานคร: อ่านและวิภาษา.

หน้า 149-154

ประทีป เหมือนนิล. (2523). **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์การพิมพ์.

สมเกียรติ รัชัษณ์ณี. (2558). เอกสารคำสอนรายวิชา 361322 ภาษาวรรณศิลป์. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อิรวดี ไตลังคะ. (2546). **ศาสตร์และศิลป์แห่งการเล่าเรื่อง**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิทยานิพนธ์

ฉันทานาถ สังขประดิษฐ์. (2542). **คอลัมน์ตอบปัญหาชีวิต : การศึกษาในฐานะวรรณกรรมคำสอนร่วมสมัย**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, คณะอักษรศาสตร์

อรอนงค์ สวัสดิ์บุรี. (2533) **คอลัมน์ตอบปัญหาชีวิตในนิตยสารในการสะท้อนบทบาทและสถานภาพของสตรีไทย**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะนิเทศศาสตร์

แหล่งอ้างอิงออนไลน์

ครองธรรม นีละไพจิตร. (2559). **กลวิธีการเล่าเรื่องแบบนวนิยายแนวใหม่ในนวนิยายของปอล กิมาร์**. เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2561. เข้าถึงได้จาก <https://www.rsu.ac.th/jla/public/upload/journal/article/abstract/20160630NSUV05.pdf>

โฆเซิต ทิพย์เทียมพงษ์. (8 เมษายน 2562). **คอลัมน์ญี่ปุ่นมุมนึก ว่าเรื่อง “ฮิงาชิโนะ เคโงะ” ชูเปอร์สตาร์นักเขียนญี่ปุ่นแห่งยุค**. เข้าถึงเมื่อ 29 กันยายน 2562 เข้าถึงได้จาก <https://mgronline.com/japan/detail/9620000034762>

ทนพร ตรีรัตน์สกุลชัย. (2558). **การอุปถัมภ์การแปลหนังสือภาษาญี่ปุ่นในไทย ด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ช่วง ค.ศ. 1970-1980**. เข้าถึงเมื่อ 3 ตุลาคม 2562 เข้าถึงได้จาก http://www.kmutt.ac.th/jif/public_html/Download/Format_Checker/4/13.pdf

ธเนศ เวศร์ภาดา, พรธาดา สุวัธนวิช และสันติภาพ ชารัมย์. (2555). “กลวิธีการเล่าเรื่องแบบแปลกใหม่ จากเรื่องสั้นในนิตยสารช่อกระเจต พ.ศ. 2550-2553”. ปรินญานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2561. เข้าถึงได้จาก <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/jlis/article/view/2292/2331>

วันเฉลิม คงคาหลวง. (3 พฤษภาคม 2562). เรื่องเล่าจากห้องปรีक्षा ตอน “เมื่ออย่าไม่ใช่คำตอบของ ปัญหาชีวิต”. เข้าถึงเมื่อ 29 กันยายน 2562 เข้าถึงได้จาก <https://storylog.co/story/5ccc370604ce2d5549165885>